

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 „ —
Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos áruban vételnek fel.
Nyitltér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

A mi humanizmusunk.

A napokban ismét felszínre került a leány kereskedés kérdése, szó volt ismét arról a nagy világezikkerről, amelynek — sajnos — mi magyarok szolgáltatjuk a legnagyobb contingenst.

A fővárosi lapok egy-két napi hírből közölték, hogy ismét elfogtak egy „arabot”, aki — hogy emelje kiviteli kereskedelmünket — fényes ígéretekkel elcsábított egy csomó magyar leányt, hogy busás áron eladhassa őket.

Ez történt az Ur 1908-ik esztendejében Magyarország fővárosában.

A derék polgár, ki a fekete kávé után kezébe veszi a lapot, azt elolvastván, egyet ásit, elhajtja az ujságot s egy cseppet sem zavarja meg ez a hír ebéd utáni sziesztájában.

Mennyivel mások voltak a múlt század polgárai, akik fekete fajronainkért szóval és tollal küzdöttek s mikor ez nem bizonyult elégnek, hogy a gyalázatos rabszolgakereskedést megszüntessék, a harctól sem riadtak vissza s a

legszigorubb törvényeket alkalmazták a rabszolgakereskedők és rabszolgatartók ellen.

A mi korunk a humanizmus kora: ugyanis vannak állatvédő egyesületeink, védjük a növényt, fát, de saját embertársainkkal nem sokat törődünk. Enyhe elbírálásban részesítjük a rablógyilkost, — mert nem volt kellő műveltsége megítélni tettét. — A lélekkufárkodás ellen, a mely pedig sokkal ocsmányabb és sokkal károsabb, mint volt hajdan a rabszolgakereskedés, alig teszünk valamit, sőt a mennyire lehet, még megkönnyítjük a lélekkufárok amugy sem nagyon nehéz feladatát. A legtisztességesebb sajtó is támogatja a társadalom ezen parazitáit, lélekvesztő működésükben, a midőn hirdetéseinek rovatában közzéteszi ocsmány felhívásaikat, melyeknek förtelmes stílusa megmételyezi a zsenge olvasók lelkét.

A humánus törvény pedig általában egyengeti utjaikat, hogy a legenyhébb büntetést szabja rájuk. Száz és száz eset után, ha egyszer rajta veszt a lélekkufár, néhány száz korona büntetés árán futni

hagyják, a főbűnösről — a vevőről — meg sem emlékeznek.

Azonban nem csak törvényeink enyhésége, hanem a társadalom nemtörődömsége is oka ezen állapotoknak. Mióta társadalmunkban meglazult a hit és erkölcs, azóta mindenütt, de különösen nálunk virágzanak az efajta iparágak. A nagyvárosok levegője telítve van nyomorral és hitetlenséggel, amelyek szülőokai a bűnnek. Mit törődik a társadalom a gyári munkások testi és lelki táplálék nélkül hagyott gyermekeivel, akik zsenge ifjú korukban belekerülnek a bűn és erkölcstelenség fertőjébe. A társadalom és törvényeink gondoskodnak az árvákról és kitétt gyermekekről, de nem törődnek azokkal a szerencsétlenekkel, akiket a sors mostohasága gonosz szülők és még gonoszabb környezetbe taszított. Ki védi meg a gyermeket a pálnkától deliriumos apa brutalitásaitól? Ki törődik a külvárosi pinczelakások penészvirágaival? Ki sajnálná meg azokat a szerencsétlen serdülő leányokat, akiket a pincezug drágasága miatt tulajdon szüleik rontanak meg azáltal, hogy e különben

Pech.

(Humoreszk.)

Soha életemben nem iszom sört, kivéve, ha pénzem van, mi ritka eset, vagy ha potyára akadok, mi még ritkább eset (mert ismernek), avagy ha hitelbe kapok, mi a legritkább eset. (Nem vagyok pontos fizető.) Hogy miért nem iszom sört annak magvan a maga argumentuma. Tessenek ide figyelmezn!

Egy meleg, nyári péntek, (rossz, szerencsétlen nap) délutánján végignyújtózkodom valamikor szebb időket látott s jelenleg az idők vasfogától meglehetősen megviselt pamlagomon visszapillantva a már fölem messze maradt multamba, melyben kevés örömmel telhet, s ábrándozva a jövőről, melyhez kevés reményt fűzhetek. Egyszer csak kopogtatást hallok. Szabad! kiáltám alispáni hangon, — mire kinyitl szobám ajtaja s előttem

termett az én unikum, kedves barátom Venezi. A kölesönös „szervuszok” után Venezi a következő indítványával rukkolt elő:

— Tudod mit mondanék, Tamás, gyerrünk igyunk meg egy üveg sört.

— A terv szép, — jegyzém, esakhogy keresztülvihetetlen.

— Miért?

— Kein geld, kein kredit, edes Venezi; letüntek rég a Dragonyosyak szép napjai; én a legutolsó Dragonyossy, már csak tengeklengek...

— De Tamás kérlek, a nemes vér, a nemes vér?!...

— Ah, igazad van, Venezi, és ez hatott reám, — igazad van, a nemes vér, a nemes vér... s ezalatt 30 rongyos zsebemből alig tudtam összekutatni 18 krajezárt egy üveg sörre. E borzasztó vagyonnal aztán elsétáltunk Venczimmel községünk elsőrangú

vendéglőjébe, az „Arany oroslánba”, melynek tulajdonosa, az öreg Trinker volt, kinek melleleg megjegyezve — fiatal, esinos felesége volt.

Belépve a vendéglőbe, kértem egy üveg sört. — A esinos Trinkerné már a hangomról megismerte, hogy az ára körülbelül zsebemben van, mert menten utánna rohant s hozta, míg máskor... oh, jobb erről nem szólni.

Mint minden Dragonyossy, úgy én is udvarias akartam lenni és kivettem Trinkerné kezéből az üveget, hogy kidugaszoljam. De, oh fatum! Nem vettem észre, hogy hátam mögött Venezi áll s titkos jeleket mutogat Trinkernének, ki esakhogy hahotázott a jelekre. Én azt gondoltam, hogy engem nevetnek.

Puff! A sörösüveg dugója kint, a Venezi kalapja meg lent... Szegény jó Venczimet orron találtam lapítani véletlenségéből, de oly

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőrnadrágok,
Czimádák, Bőr kabátok,
Palástok, fővegek, készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítványaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szöveteiben.

Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabómester.

is egészségtelen lakást még négy-öt laktárral kénytelenek megosztani.

Ezekből a szerencsétlen páriákból a nyomor teljesen kiöli a szégyenérzetet; mint az állatok fekszenek egymás mellett a szénsavval és az erkölcstelenség miazmáival telített oduikban.

Ezek a szegény leányok felnévelkednek anélkül, hogy csak halvány fogalmuk is lenne az erkölcstől. Mily jövő várhat ezekre? Legtöbbször az életfentartási ösztön, a létkérdés üzi, sodorja őket a bűnbe. A főváros éjjeli életében csak úgy nyüzsög a sok serdületlen gyermek. Ott vannak a külvárosi lebu-jokban, a kávéházakban s látják a legtriviálisabb tivornyákat, hallják a zugkabarettok „erkölcsmesítő kupléit“, amint gyufát, képeslapot vagy virágot árulnak, látják a szegény gyári munkást, aki rongyaiba burkolva siet éjjeli munkájára, látják a selyembe öltözött ledér alakokat, mint kacagnak, mulatnak pezsgő mellett dúsulva minden jóbán, csoda-e, ha ezek azután elvesznek.

Ezek alighogy kifejlődnek, biztos zsákmányai a lélekkufároknak.

De nagyon sok ezeken kívül az olyan esetek száma is, a midőn jónevelésű és jóerkölcsű lányt csábítanak el fényes ígéretekkel és tesznek tönkre a legbarbárabb erőszakkal.

Ideje végre, hogy megmozduljon az egész társadalom és vegye pártfogásába azokat a szájalomraméltó gyermekeket, akiket a sors mostohasága vont az erkölcsei fertő felé.

Tegyen meg minden lehetőt, ami módjában áll, hogy letörölje a külföld előtt hazánknek ezen szégyenfoltját.

Az állam pedig törvényeivel tiltsa be a kiskorú gyermekek éjjeli házalását, gondoskodjék azoknak erkölcsei neveléséről, hogy hitbuzgó és hasznos tagjai legyenek a társadalomnak, kik ma a nyomor miatt elzülnek. A törvény pedig minden szigorával sujtja a gaz lélekkufárokat.

Válasz.*)

A „Szamos“ ez. hetilap f. évi 51-ik számában megjelent: „A kik félnek a Magyar szótól“, „Felizgatott szatmárhegyi g. kath.“ című közleményre.

A szatmárhegyi gör. kath. egyház összes hívei — tehát nemcsak egy része, mint a „Szamos“ ciklikirója jelezte — csakugyan gyűlést tartottak, melyen állást foglaltak Básti László megválasztott lelkész ellen.

Cziklikiró ur nem tudja biztosan, minő indok vezette a híveket ezen okvetetlenkedésre, ebben a tekintetben teljesen igaza van azzal a különbséggel, hogy a hívek ezen a gyűlésen nem okvetetlenkedtek, hanem csak állást foglaltak igaz ügyök mellett; továbbá azt írja a ciklikiró, hogy „a hívek attól félnek, hogy Básti a magyar szót fogja vinni a templomba“ ciklikiró ur ezen állítása valótlan ráfogás, mert a szatmárhegyi gör. kath. hívek a magyar szótól nem félnek, legyen

*) Közöljük a fenti „válasz“-t, nem mintha Básti László elleni mozgalommal, mely teljesen jogtalan s törvénytelen, a legtöbbször is egyetértünk, hanem, hogy szatmárhegyi gör. kath. hívek dákórománizmussal történt meggyanúsításukkal szemben nyílt védelemre adjunk alkalmat. Szerk.

nyugodt ciklikiró ur, hogy ilyen állításokkal a híveket nem fogja felültetni.

Hogy miért foglaltak a hívek állást Básti László megválasztott lelkész ellen, az az ők magán ügyök, azzal nem tartoznak ciklikiró urnak beszámolni; csak is a hivatott hatóságnak tartoznak felvilágosítással, — esetleg szolgálni; végre figyelmezteti a híveket, hogy „nyugodjanak meg a választásban, s ne üljenek fel a dákóromán titkos izgatásnak.“

Erre a gyanúsításra ez a válaszuk: egész nyíltan kijelentjük, hogy vagyunk oly jó hazafiak, mint ciklikiró ur, nem tartozunk a tulzók, hanem a mérsékeltek közé, kik keresve keressük a magyar-román barátságot, vajha édes hazánk összes román lakosai, olyan igaz érzésű hazafiak lennének, mint a szatmárhegyi gör. kath. hívek.

De sajnós! vannak, a kik iparszerűleg gyártják a nemzeti sérelmeket, hogy aztán elpuffogtassanak néhány léha frázist, és nem tudatlanság, vagy naivítás az oka ennek. A jelen eset is mutatja, hogy nem az, mert ha nem is nevezük korlátoltságnak, de minden esetre humoros az, hogy a szatmárhegyi gör. kath. egyház híveit, ciklikiró ur nemzetiségi mozgolódással gyanúsítja, itt, Szatmár-Németi városunk területén, hazánk északkeleti részének empuriumában, ahol soha nem volt gyökere semmiféle nemzetiségi mozgolódásnak. Miért is ciklikiró ur gyanúsításait ezenel visszautasítjuk és a „Szamos“-ban eddig megjelent papválasztásra vonatkozó cikkeket valótlannak nyilvánítjuk. Különböző ítélethozatalra a közvéleményt hívjuk fel, mely a esunya gyanúsításokat leszállítja kellő értékre.

A nemzeti sérelmek szabadalmazott gyárosa pedig most már okulhatna, hogy mily gonosz károkat okoz az ilyen eljárásával.

Egy szatmárhegyi görög katolikus.

pechesen, hogy a vér is elborította. Erre lett aztán egy kis babyloni felfordulás.

Mig én bámultam szegény, agyonlapított Venczit, a sör lévén nagyon friss (csak négy hetes,) az üvegből szépen kifolyt az asztalra és a földre, mikor oda néztem, már nem volt semmi az üvegben. Most már „sem pénz, sem posztó“, se pénz, se sör. No de ilyen pechet!

Pedig ez csak praeludium. — Venczi nem szolt egy szót sem, hanem keservesen sziszegett. De ugyan mit is szólhatott volna? Rohant tehát víz után s csakhamar megtalálta Trinkerék finom porcellán-kancsójukat, melyet azonnal igénybe vett, s melyet használásközben oly ügyesen kezelte, hogy szerencsésen eltörte.

Mit is törődtem volna én vele, de az volt a baj, hogy mindennek az országos ügyetlenségem volt az oka, tehát nekem kell majd az öreg Trinkerrel számolni. Oh, de hogy számoljak, azaz hogy mivel s mit számoljak? Mentő gondolat után kapkodtam, de hasztalan, most az egyszer sem támadt mentő gondolatom. Kérem, ez nem pech?

De menjünk tovább! Miután Venczi

muló baján szerencsésen tulesett (mosdás után még toillettezett is a kujon). előállott, nem volt haragos, csak tetemesen megnagyobbodott orra árulta el, hogy némi kellemtelen percekelt élt át, felém hajolt és sugott valamit. Önök már ki is találták?

Bizony azt sugta, hogy tárezáját „otthon felejtette“, csak hogy otthon is — üres. De miért lett volna tele, hisz Venczi is épp az, ki én; pénzállás-, felekezetnélküli, nagyreményű „nok“, „nök“. Amint kérdő pillantásokat vetettünk egymásra, betoppant hozánk az öreg Trinker a számlával. (Nem várta, hogy kiáltam: zahlen.)

Egy üveg sör 18. kr. Egy porcellán-kancsó 2 frt. Elöntött, illetőleg kifolyt sör utáni takarítás 50 kr., összesen: 2 forint 68 kr. Mondd két forint hatvannyolez krajczár oszt magy. valuta.

Most már, hogy fizessem ezt ki 18 vashól, mi szerényen huzódott meg mellényem egyik zsebében. Végtelen dühös lettem, fogtam a kancsó-roncsokat és mérgesen hajítottam az ablakon ki az utcára. De, oh fatumok fatáma!

Az utcán egy csomó gyermek gombo-

zott s egynek fejét találtam s azt is oly pechesen, hogy elájult. Nesze neked Tamás! Ezt is te fizeted, nem más! Mig az öreg Trinkerrel bonyolítottam az üzletet, illetőleg rendeztem becsületbeli ügyemet, a fejenütött gyermek apja indiai tigrisként rohant be s csapott hirtelenében oly lármát, oly forradalmat, hogy azt gondoltam, az „Arany oroszán“ reám szakad. Azt gondoltam először, hogy örülltel van dolgom, de később konstátáltam, hogy ennek az embernek van esze, mert folyton azt kiabálta, hogy a gyermekei közül ez a legkedvesebb neki és úgy gondolkodott, hogy ezt az urat megpumpolom most jól. A jámbor az gondolta, sok pénzem van. Tehát nekem most ezzel az emberrel is kellett tárgyalnom, eme peches kihágási, vagy vétségi ügyek rendezése tárgyában. De miután ő folyton csak pénzen nyargalt, miből nekem csak 18 krajczárom volt, mit már Trinker ural elszámoltam, beperléssel fenyegetett s így nem tudtunk megállapodásra jutni.

Istennek hála, az ember anélkül, hogy keze érintkezésbe jött volna arczommal, a beperléssel fenyegetve eltávozott. Trinker

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

== ITT AZ ALKALOM! ==
Üzlet átalakítás miatt mélyen leszállított árak!
Batiszt, zefrek 12 krajczár. Kartonok és mosódelinek 22 krajczártól. Szövetek, delinek, batisztok, vásznak, kanvasznak és minden más cikkekben.
LESZÁLLÍTOTT ÁRAK. CSAK RÖVID IDEIG.

H I R E K.

Püspökünk állapota. Ismételt örömmel jelenthetjük, hogy dr. Boromisza Tibor püspök ur Ó Méltósága a teljes felépüléshez közeledik; egy pár nap múlva teljesen visszanyeri egészségét és ágyát is elhagyhatja. — Gróf Zichy Aladár, Ó Felsége személye körüli miniszter értesítette a püspök ur Ó Méltóságát, hogy Ó Felsége a király a miniszter ur legutóbbi audientiáján legkegyesebben tudakozódni méltóztatott a megyés püspök ur állapota felől és örömet fejezte ki afelett, hogy állapota már javulófélben van.

Gondnokváltás. Pemp Antal praelátus-kanonok az alapítványi pénztárnál hét éven át nagy tevékenységgel, kiváló szaktudással, ernyedetlen és folytonos munkásság közt viselt gondnoki állásáról lemondott, részint mivel mint az irgalmas nővérek tartományi superiorja különben is el van foglalva, részint tekintettel a pénztárban megviselt idegzetére. A székeskáptalan óhajtott volna eltéríteni elhatározásától a nagytevékenységű gondnokot, de miután ez nem volt lehetséges, kénytelen volt méltányolni az előterjesztett indokokat, sőt köszönetének kifejezése és érdemeinek elismerése mellett gondnoki tisztjétől felmentette. Új gondnoknak dr. Binder András kanonokot választotta meg, ki a választást elfogadta, mit a püspök ur Ó Méltósága is megerősített.

Állandó lelkigyakorlatok papok számára. A budapesti Jézustársasági rendházban minden héten, hétfőn este 7 órakor újra kezdődik a lelkigyakorlat és tart 3—5—8 napig kinek-kinek tetszése szerint. A kik részt akarnak venni, már egy héttel előbb jelzik óhajukat ezen címen: Budapest VIII. Mária u. 25,

Áthelyezett róm. kath. segédlelkészek. Kertész Pál Máramaroszigetről Mun-

kácsra, Molnár Károly Felsőbányáról Máramaroszigetre lett áthelyezve segédlelkészi minőségben.

Diszelnökválasztás. A Máramaroszigeti Kath. Kör a püspök ur Ó Méltóságát diszelnökének választotta meg. Ó Méltósága a választást elfogadván, megleghangú levélben köszönte meg azt, egyttal a kör ezéljaira 100 koronát küldött.

Népszövetségi gyűlés. Mezőfenyén vasárnap, szent-mise után az iskola termében zsufolt hallgatóság mellett megtartva a helyi kath. népszövetség gyűlése. *Moldován* Endre plebános igazgató lelkes szavakkal nyitotta meg a gyűlést, leszámaztatva a konzekvenziát a Barkóczy-esetből. Utána *Szolomájer* József tanító beszélt a népszövetség ellenségeiről. Ezután *Tillinger* Ferenc tanító tartott felolvasást a kath. sajtópártólásról s végül *Moldován* Endre igazgató hatásos szavakkal a pápai himnus eléneklésével — az egész hallgatóság éneklése mellett — a gyűlést bezárta.

Személyi hir. Özv. Károlyi Istvánné grófné a napokban néhány heti tartózkodásra Karlsbadba utazik.

Előléptetett tanfelügyelő. A vallás és közoktatási miniszter *Halmágyi* Ferenc ugoacsamegyi tanfelügyelőt a VII. fizetési osztályba léptette elő.

Joggyakornoki kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke *Szirmay* Lajos végzett joghallgató máramaroszigeti lakost a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornoknak nevezte ki.

Tiszteletheli igazgatók. A vallás és közoktatásiügyi miniszter *Nagy* Lajos beregszászi, *Róna* József macsolai, *Majorossy* István ilosvai áll. elemi iskolai tanítókat érdemeiknek elismerésül tiszteletheli igazgató-tanítókká nevezte ki 200—200 kor. ig. tiszteletdíj élvezése mellett.

Pár perec múlva hallom a bíróság tárgyalási szobájának ajtajából: Dragonyossy Tamás!

Ugyanekkor kiálják a szemlén is: Dragonyossy!

Jelen! — kiáltám eziezerői hangon mindkét felé.

De meg is adtam az árát. Azonnal mellettem termett egy katona, ki a kapitány elé vitt. A szemlét vezető kapitány először jól összehordott és a 6 napra hüvösrre tétetett, mert nem „hier“-rel jelentkeztem. Én szegény fejem a járásbírósnak akartam engedelmessékedni, de véletlenül a kapitány is meghalotta és azt gondolta, hogy neki szóltam: jelen. Hát ezt nem pechnek nevezik?

Miután hazakerültem a hüvösről, nemsokára a bíróság ítéletét is megkaptam. Persze, hogy makaességi ítéletet hoztak és elmarasztaltak 100 frtra, melyet 10 napi elzárásra is átváltoztathatják.

Hát nagyon természetes, hogy az lett a vége. Leültem azt is.

Ilyen a peches ember. Most már önök is tudják, hogy én miért nem iszom sört?

Uj segédtanfelügyelő. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter *Mihály* Ferenc helybeli állami elemi népiskolai igazgatót a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába kir. segédtanfelügyelővé nevezte ki s szolgálatát Szatmár-vármegye kir. tanfelügyelőségéhez osztotta be. — Egy érdemdús tanítói pályát megfutott s egy szorgalmas, fáradhatatlan buzgalmu egyént ért a magas kitüntetés és előléptetés, ki új működési terén is bizonyára nagy szolgálatokat fog tenni még a magyar kulturának és hazának. Adja Isten!

Egyházmegyei közgyűlés. A tiszavidéki ág. hitv. ev. egyházmegye, jul. 1. és 2-án Kölesében (Szatmár m.) közgyűlést tart, melynek tárgysorozata ez: reggel 7—9 óráig a számvevőszéknek és isk. bizottságnak ülése, 9 órakor istentisztelettel kezdődik a közgyűlés, délután 3 órakor gyámintézeti közgyűlés, 5 órakor gyámintézeti istentisztelet, 6 órakor iskolaavatási-ünnepély. Az ünnepi beszédet *Margócsy* Aladár ungvári lelkész tartja. Csütörtökön reggel 8 órakor a közgyűlés folytatása.

Harmincz éves találkozó. Azon ifjak, illetve ma már deresedő fejjel meglelt komoly férfiak, kik ezeltt harmincz évvel a helybeli kir. kath. főgimnáziumban érettségi vizsgálatot tettek, ma gyűlnek össze találkozóra. Szent mise hallgatása után tisztelgések lesznek. Először *Hehelein* Károly praelátus-kanonoknál, mint volt igazgatójuk s tanárunknál, majd *Ratkovszki* Pál t. kanonok s jelenlegi igazgatóna. tisztelgnek a régi tanulók; délben lakoma lesz a Kossuth-kerti kioszkban. A harmincz éves találkozó lapunk fellelős szerkesztőjének: *Báthory* Endre egyházmegyei levéltárosnak, mint egyik iskolatársnak szintén jelen kellene lenni, sajnos azonban betegsége ezen kedves kötelesség teljesítésében meggátolja s szobájához köti.

Egyházi kinevezés. A nagyváradi latin szertartású kath. püspök dr. *Mazurek* Gyulát, *Mazurek* Pál helybeli iparos fiát püspöki aktuariussá nevezte ki.

Jogerős ítélet. *Csanálosi* Endre esanálosi r. k. tanítót, kit *Szabó* Dezső ottani körjegyző sajtó útján elkövetett rágalmozással vádolt, miután a bíróság a vád alól felmentette és vádló ezen felmentés ellen a kiszabott 15 napon belül nem fellebbezett, a bíróság immár jogerősen felmentette a vád alól.

Tanítói gyűlés. A nagyvárosi esperesi kerület tanítói köre szerdán tartotta meg évi rendes gyűlését Nagykárolyban. A nagytemplomban hallgatott szent mise után *Majoros* I. az elemi iskola V. osztályban sikerült gyakorlati tanítást mutatott be. Ezután *Kosztra* I. kanonok-esperes tartalmas elnöki beszéddel megnyitotta a gyűlést, mire *Szepacher* F. alelnök mondott ügyes választ. Az elnöki előterjesztések és folyó ügyek letárgyalása után a bíráló bizottság ismertette a két pályatételre beérkezett hat pályamunkának bírálatát, melynek alapján a 30 korona díjat *Smied* F. esomaközi, az 50 korona díjat pedig *Csanálosi* E. esanálosi tanítók nyerték meg. *Smied* F. gyönyörű értekezése után *Sreck* M. kálmándi tanító egy kerületi énekkar szervezése iránt tett indítványt, mely egyhangulag elfogadtat-

Fogorvosi műtermem
széki palotával szemben).

és lakásom a *Lévay-palota* emeletén, *Hám János-utca 12-ik szám* alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). **Kiváló tisztelettel BAKCSY, fogorvos.**

ván, *Diczig* Ádám karmesternek választott. *Csanósi* E. a kath. sajtó pártolásáról és egy a tanítószolgálat érdekeit előmozdító egyházmegyei sajtó létesítése érdekében tett előterjesztést. Ez eszme érdekében megkerestek a többi kerületek is. — Jövő gyűlésre az *esperes* és *Rónai* plebános tüztek ki 20—20 korona pályadíjat. — Gyűlés után társas ebéd következett a Polgárban.

Vizsgák. A szatmárnémeti központi állami elemi népiskolában a folyó tanévi évről vizsgálatok a következő sorrendben folytak le: június 22-én I. leány-osztály: elnök Marosán János, tanító Paládiné Joó Emma; II. leány-osztály: elnök dr. Votisky Géza, tanító Mihályné Horatius Gizella; I. fiú-osztály: elnök Vladár Ferencz, tanító Németi Sándor; II. fiú-osztály: elnök Faragó Ignác, tanító Neubauer Elemér; június 23-án III. leány-osztály: elnök Vladár Ferencz, tanító Tóth Júlia; IV. leány-osztály: elnök Marosán János, tanító Fekete Teréz; III. fiú-osztály: elnök Saja Viktor, tanító Vladár Ferencz; IV. fiú-osztály: elnök Mihály Ferencz, tanító Székely József; június 25-én V. leány-osztály: elnök Mihály Ferencz, tanító Barta Janka; VI. leány-osztály: elnök Ratkovszki Pál t. kanonok, tanító Hankisz Blanka; V. fiú-osztály: elnök dr. Antal Sándor, tanító Marosán János; VI. fiú-osztály: elnök Csomay Imre, tanító Saja Viktor. Minden osztályban igen sok szülő és érdeklődő volt jelen, kik gyönyörködtek a gyermekek szép tanulási elmenetelén.

Tízéves találkozó. A nagykarolyi főgimnáziumnak 1897—8-ban érettségit tett növendékei Péter-Pál napján 10 éves találkozóra gyűltek össze Nagykarolyban. Reggel 8 órakor résztvettek a „Te Deum“-on délután a „Magyar Király“-ban bankett volt, melyre meghívták a főgimnázium igazgatóját és volt tanárait.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter *Bárany* László técsői lakost végrehajtó irnokot a técsői kir. járásbíróshoz bírói végrehajtóvá nevezte ki.

A helybéli kath. legényegylet nyári mulatsága. A szatmári kath. legényegylet folyó hó 12-én tartja meg szokásos nyári mulatságát, a Kossuth-kerti kioszkban. A táncmulatság este 7 órakor kezdődik. A belépés díja személyenként 1 kor. 20 fillér. Az egyesület vezetősége, a nagy számú rendező bizottság és özv. Demkőné régi jó hírű konyhája gondoskodnak róla, hogy a mulatság ez idén is olyan jól sikerüljön, mint a múltban.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Jankovics* Béla nagyszőlősi, *Köszeghy* János tiszaujlaki és *Orbán* Mária tasvári áll. tanítókat illetve tanítónőt az 1907. évi XXVI. t. cz. 9 §-a alapján igazgatókká nevezte ki. — *Beniczki* Erzsébet okleveles tanítónőt pedig a szamosdobi áll. iskolához rendes tanítónővé kinevezte. — *Osváth* Lászlót és *Nyíri* Mária-t a mikolai ujonnan létesített állami népiskolához tanítónak — illetve tanítónőnek nevezte ki.

Hymen. *Rohonyi* József kataszt. mérnök ma tartja esküvőjét *Palády* Erzsike kisasszonnyal, *Palády* Lajos áll. isk. igazg. tanító kedves leányával. — *Kulesár* Valér gyógyszerész múlt hó 28-án vezette oltárhoz Nagybanán badini *Hobuda* Gusztáv ny. kir. pénzügyi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja fogadott leányát: Etelkát. Násznagyok voltak a menyasszony részéről Révész János, a vőlegény részéről Lengyel Zsigmond lelkesek.

Új tanítónők. A helybéli ref. tanítónőképzésében a múlt napokban folytak le a

tankép. vizsgálatok *Réthy* Lajos nyug. kir. tanf. s kir. tanácsos. min. biztos jelenlétében oklevelet nyertek a következők. Aknay Ilona, Anderkó Mariska, Balla Szeréna, Balogh Etel, Báthori Ilona, Berki Julia, Boross Julia, Czapári Larola, Czipszer Anna, Csipkeyné Nagy Eleonóra, Darmek Paula, Digos Irén Fenezel Mariska, Farkas Irén, Gaesályi Piroška, Gazda Berta, Hollós Mariska, Hollós Ida, Horváth Irén, Jác Ella, Járóssy Ella, Juhász Julia, Kállay Mariska, Kiss Kornélia, Klein Róza, Kocsa Ida, Kolonay Margit, Kosotán Margit, Kunfalvi Elza, Lengyel Kornélia, Markovits Sára, Mátray Viola, Molnár Margit, Nagy Anna, Nagy Ida, Nagy Ilona, Nagy Irén, Nagy Irma, Pásztor Anna, Papp Cornélia, Papp Erzsébet, Rácz Emma, Rácz Margit, Reiter Irma, Séra Jolán, Sütő Jolán, Tárézy Piroška, Tóth Irén, Tóth Eszter, Wollesz Matild, Varga Zsuzska, Veress Bözske, Zachariás Mártha, Zsuzska Irén.

Érettségi. A szatmárnémeti ref. főgimnáziumban is véget értek az érettségi vizsgálatok. A vizsgálat elnöke dr. *Óreg* János volt a kormányt dr. *Antal* Géza, akadémiai tanár képviselte. Az eredmény a következő: Vizsgálatra állott összesen 32 növendék, ezek közül *jelesen* érettek; Kiss Lajos, Markovits Béla, Vajthó Lajos; *jól* érettek: Bartha József, Erdélyi Miklós, Kölesey György, Máthé Béla, Papp Sándor, Pethő Károly, Pinkóczy László, Sarkadi István, Szekeres Endre, Szutor Jenő, Török József; — *éreltek*: Árgyelán Gyula, Baka Béla, Berger Mór, Bernáth Kálmán, Borsodi József, Kun László, Mártha László, Nagy Elek, Pék László, Sámuel Izidor, Szabó Gyula, Szatmáry László, Ungár Simon, Varga István, Vilkwits Lajos. Javító vizsgálatra utasított egy-egy tárgyból 2, a vizsgálat ismétlésére utasított 1 növendék.

Szabadság aratásra. Tudatom az érdekeltekkel, hogy Ó császári és apostoli királyi Felsőbíró legmagasabb elhatározása következtében, a közös hadsereg tényleges állomány legénységének jelentékeny része az aratási munkákban való résztvevés céljából az aratás idejében 3 heti szabadságot nyer. A városunkbeli ifjak szabadságolása nagyobb részt július 2.-ik felétől kezdődőleg veszi kezdetét. Lovasított fegyveremekhez és a műszaki csapatokhoz beosztott legénység csakis kisebb számban nyerhet szabadságot. A szabadságolási kedvezményt csak azok a katonák élvezhetik, akik szabadságuk ideje alatt az aratási munkákban tényleg részt vesznek. A szabadságolási kedvezményben a 40 kataszteri holdnál nagyobb területű birtoktulajdonosok fiai nem részesíttetnek. Az e tárgyban kibocsátott honvédelmi miniszteri rendelet a katonai ügyosztálynál (Deákter 2. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthető, hol a jelentkezők kellő utasítással lesznek el látva. Szatmárt, 1908. június. 18. *Tankóczy* főkapitány.

Avasi dolgok. Komorzánból értesítene bennünket, hogy Bura Tógyer és Flóra Juon a korezmában pálinkaivás közben összeveszték. Flóra hazafelé indult s Bura utána szaladt és késsel leakarta szurni. Akkor érkezett oda Flóra Juon testvére Vazul s bátyának védelmére kelt és dulakodás közben a feldühült Bura a közbelépő Vazul egy kirántott karóval úgy vágta fejbe, hogy eszméletlenül rogyott össze és valószínűleg életbe sem marad.

Felmentés és berendelés. Dr. Falussy Árpád vármegyénk főispánja, Dr. Vetzák Ede vármegyei th. tiszt főügyész a helyettesítés folytán végzett ügyészi teendőik alól

felmentette és az ügyészi teendőik végzésére Dr. Sternberg Zoltán és Dr. Tóth Zoltán tiszt alügyészeket berendelte.

Villámütés Tiszaujlakon. A vasárnap f. hó 21-iki zivatar alkalmából este 8 órakor beütött a villám Amsel Márkus házába. Tűz támadt nyomába, a szomszédos Zivilinger ház melléképületeit is elhamvasztva. Szerencse, hogy a nagy zivatar, sűrű esője segített az oltásnál, melyet a tiszaujlaki tűzoltók önfeladással végeztek.

Gyászír. Id. Schnébli Károlyné folyó hó 21-én Nagykarolyban elhunyt. Másnap tetett örök nyugalomra nagy részvét kíséretében. Megboldogultban Schnébli János postafőnök és Schnébli Károly pénzügyigazgatósági titkár édesanyjukat gyászolják.

Tájékoztató a kath. polgári leányiskolák tantervére és tankönyveire vonatkozólag.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium által kiadott polgári leányiskolai tantervet csak az állami, községi, társulati és magán polgári leányiskolák kötelesek életbe léptetni, a hitfelekezeti, nevezetesen a kath. polgári leányiskolák (zárdai polgári iskolák) számára a nagyméltóságú püspöki kar írja elő és adja ki a tantervet az 1868. XXXVIII. t.-c. értelmében. Ő főmagassága *Vasary* Kolos bibornok heregprimás 3100/908. sz. leiratával oly utasítás kapcsán küldte meg az Országos Kath. Tanügyi Tanácshoz a nagymélt. vall. és közoktatásügyi miniszter urnak a polgári leányiskolák számára kiadott tervét és f. évi 40.483 sz. a. kelt rendeletét hogy a Tanács annak alapján a kath. polgári leányiskolák tantervének javaslatát sürgősen előkészítse. A kath. polgári leányiskolák főtiszt. előjárt, kik tájékozódás véget a Szent-István-Társulathoz avagy a Népevelőhöz fordulni szivesek voltak, ennélfogva tisztelettel értesítjük, hogy az állam által kiadott tanterv reájuk nézve nem kötelező. A nagymélt. püspöki kar nevében a bibornok heregprimás már utasította a Tanácsot, hogy a miniszteri tanterv alapján a kath. polgári leányiskolai tantervet sürgősen elkészítse. Mindaddig tehát, míg a kath. polgári leányiskolai új tantervet a nagymélt. püspöki kar ki nem adja és elő nem írja, intézeteink (zárdák) a régi kath. polgári tanterv szerint kötelesek tanítani, s így az eddig használt tankönyveket továbbra is használhatják, feltéve, hogy azok a nagymélt. püspöki kar megbízásából működő kath. tankönyvvizsgáló bizottság által kath. polgári iskolák számára engedélyezve vannak, mert hangsúlyozzuk, hogy kath. tanintézetekben csak a kath. iskolák számára engedélyezett s a Szent-István-Társulat által kiadott hivatalos jegyzékbe fölvetett tankönyvek használhatók, ugy a polgári leányiskolákban mint általában a felsőbb leányiskolákban, az elemi és a tanító-tanítónőképzésben is. A nagymélt. püspöki kar által kiadott fegyelmi szabályzat I. fejezet 4. §-a o) pontja értelmében a tanító fegyelmi vétségét követ el, hogyha az egyházhatóság által nem engedélyezett tankönyvet használ. A Szent-István-Társulat gondoskodni fog, hogy az új kath. polgári leányiskolai tantervhez kellő időben megjelenítse a szükséges tankönyveket s a kath. polgári leányiskolák nagyon tisztelő vezetőségei akadálytalanul válasszathassanak a megfelelő és megbízható szellemű kath. tankönyvekben. Az 1908—9 tanévben tehát még a régi tankönyvek használhatók, mert az új kath. polgári leányiskolai tanterv a kath. Tanügyi Tanács által a most kiadott tanterv alapján csak az 1909/1910 tanévre készítheti el. Különben maga Apponyi

Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter ur is — „a tanulók és szülők érdekeinek megóvása és kiméltése céljából úgy intézkedett f. évi 67.020 számú póttrendelemben hogy úgy az I-ső mint valamennyi osztályban még az 1918—9. tanévben a régi tankönyvek használhatók. A kath. polgári leányiskolák főt. eljárásait arra kérjük, hogy várják be, míg a nagymélt. püspöki kar az új kath. polgári leányiskolai tantervet kegyesen kiadja és az egyházi főhatóság annak használatát elrendeli, ami minden valószínűség szerint az 1909—10. tanévre megtörténik és ez időre a Szent-István-Társulat kath. polgári leányiskolai tankönyvei is részint átdolgozva, részint mint teljes új könyvek elkészülnek, hogy azután azokat a kath. intézetek használatra bevezessék.

Uj postamester. A kereskedelmi miniszter özv. Kozma Jánosné sz. Lovász Irma hagyományosi postamestert hosszufalui postamesterré nevezte ki.

Beírás a jövő 1908/1909 tanévben. A helybeli községi felső kereskedelmi iskolában a jövő tanévvel megnyílik a felső osztály is. A tanulók szabályszerű felvétele július 1—4-én d. e. 8—12 óráig történik, amikor a jelentkezők az igazgatónál hagyják iskolai bizonyítványukat s 10 korona felvételi díj ellenében igazolványt kapnak. *Szeptember elején csak oly esetben lesz folytatódó felvétel, ha a szabályszerű létszám (egy osztályba 40 tanuló) még nem telt be.* Vidékiek a júliusi beiratkozást levélben is eszközölhetik. *Megfelelő minőségű esetén az újonnan belépő tanulók is részesülnek tandíjmentességben.* — A női kereskedelmi tanfolyamot a jövő tanévre is megnyitjuk, ha elegendő tanuló fog jelentkezni. *Mint hogy a megnyitást már a szűnőidő folyamán kell kérelmezni s ahhoz legalább 30 tanuló kell kimutatni, kérem az érdekelteket, hogy a jelentkezéssel ne készenek.* E tanfolyamra is július 1—4-én lehet jelentkezni azontúl pedig levélben is kérhető az előjegyzés. A jelentkezésnél csak az iskolai bizonyítványt kell átadni, a díjak csak szept. elején fizetendők. Bárminő felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság.

Tanítók évkönyve. A Szent-István-Társulat ily néven egy új vállalkozást indít meg, melynek első kötete július hó folyamán kerül ki a sajtó alól. Életrévaló, ezeltudatos vállalkozás ez, mely a nemzeti és keresztényi alapokon fejlődő népnevelés munkáját van hivatva erősíteni. Az „Évkönyv“ szerkesztője Wolkmuth Ernő, az ismert népneveléstani író, a munkatársak közt pedig oly előkelő nevek akadunk, mint: *Prohászka Ottokár, Giesswein Sándor, Erdősy Károly, Göresöni Dénes, Ember Károly* stb. A rendkívüli gazdag gyakorlati részen kívül a legaktuálisabb témákat tárgyaló másfél tucetnyi önnálló tanulmány e kötetet valószínűleg szociálpedagógiai vezérkönyvvé avatja. Elsősorban tanítók, nevelők és tanítójelöltek használatára készült e könyv, de nélkülözhetetlen lelkészek, szülők és mindazok számára is, akik akár hivatásuknál, akár állapotuknál fogva érdeklődnek a nevelés ügyei iránt. A kb. 18 ivnyi vászonkötésű vaskos könyvnek az ára 3 korona, azonban a Társulat tagjai és állandó megrendelői 1 korona kedvezményes áron kapják. Megrendeléseket legezlszerűbb postautalványon jelezni.

Áthelyezett irnok. Az igazságügyminiszter *Csajkovits Gyula* szatmárnémeti törvényszéki irnokot a debreczeni törvényszékhez helyezte át.

Elhunyt lelkész. Mint részvétellel értesülünk, nagykállói *Kállai Lajos* nyug. róm. kath. plébános, június hó 27-én Farkasaszon elhunyt. Június hó 29-én temették el, temetésén igen sokan jelentek meg.

Joggyakornoki kinevezés. A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Seeborg Béla* beregszászi lakos ügyvédjelöltet, a beregszászi kir. törvényszékhez joggyakornoknak nevezte ki.

Egy alispán párbaja. Máramaroszigetről jelentik, hogy *Szabó Sándor* alispán és *Gotteszman Miklós* dr., a függetlenségi párt főtitkára hirlapi polémia miatt kardpárbajt vívott egymással. Az alispán a hónalja tájékán hosszab vágást kapott.

Hűvös időjárás. Egy pár nap óta abnormis időjárás van ismét. A rekkenő meleg napok után hűvös szelek fujnak s a levegő annyira lehült, hogy mindenki melegebb ruhát vesz fel. Oka ennek — mint Felsővisóról vesszük a hírt — az, hogy Felsővisón és környékén, de egész Máramarosban a múlt napokban hó esett meglehetősen mennyiségben.

Uránia. Márkus Dezső uránia-színháza napról-napra élénk látogatásnak örvend. Legujabb műsora is élénk mulattató, változatos. *Vermes József* zongora-művész játékaival igazi élvezetet nyújt. Felhívjuk a mozgófénykép színház iránt érdeklődők figyelmét az Uránia előadásaira.

Czirkusz. Városunkba e hét folyamán ismét czirkusz érkezik. Az országszerte ismeretes Schmidt-féle czirkusz pompásan idomított lovaival sok városban kellemes szórakozást nyújtott már. Reméljük, hogy városunk közönsége szintén jó szórakozást talál majd a híres lovardában.

Balesetek. *László József* Mátyás- király utcái kerékgyártó mester *Nagy Sándor* nevű tanulója vasárnap d. e. egy néhány pajtásával az udvaron levő eperfán esintatatlankodott. Volt nevetés, vihangolás, míg egyszer csak a faág, a melyen a fiu volt letörött s *Nagy Sándor* oly szerencsétlenül esett le a rozsdás vasak és odvas fák közé, hogy bal lábát össze zúzta. A mentők az Irgalmasok kórházába szállították a fiut hol a fellépett vérmérgezés következtében élet-halál közt lebeg. — Csütörtökön d. u. Árpád-utca és Kisfaludy-utcaik találkozásánál *Gáspár Zsigmond* asztalos segéd epileptikus rohamok következtében összeesett s a mentők az Irgalmasok kórházába szállították.

Művészeti iskola. Említettük már egyik múlt számunkban, hogy a helybeli két főgimnázium és az ipari szakiskola rajztanárai a jövő tanévtől kezdve rajzművészeti iskolát óhajtanak városunkban létesíteni. Az eszme igen szép s csak dícséretet érdemel. Tudomásunk szerint az igyekvő a város kulturáját előmozdítani törekedő tanárok kérelemmel fordultak a városhoz, hogy nemes ezéjük elérésében anyagilag is támogassa őket. Ma tárgyalja a tanács a kérést, melyet ez illetők figyelmébe s meleg támogatására ajánljuk.

Dr. FODOR operateur
fogorvosi intézete
Deák-tér 8., Gillyén-ház.

Weisz Zoltán modern könyv-, zenemű- és papirkereskedését a Gutman-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Dr. Erdélyi Miksa

fogorvos.

Lakik: SZATMÁR,
Rákóczi-u. 24. sz. (saját ház.)

Goddam!

Vége egy gyorsan és biztosan ható tyukszem szer.

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

tyukszem
= gyűrű =

1 darab 20 fill. 6 ár. 1 K postán, 20 fill. portó.
Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában valamint orvosság- és drogériákban stb.

Kölesön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletben a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág üzlete SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám.

Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: 148.

Ajánl menyasszonyi, béli és névnap esokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszítményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és tempom-díszítéseket, jutányos áron.

Vásároljunk osztálysorsjegyet a m. kir. főtűzsdében Szatmár, Deák-tér.

A huzás már május 23-án kezdődik. 1/1 sorsjegy ára 12 kor., 1/2 6 kor., 1/4 3 kor., 1/8 1 kor. 50 fillér.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos József kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12% al olcsóbban szerezhethetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerészénél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Keleti pályaudvar nagyszállója **Budapest** (Thököly-ut) a keleti (központi) pályaudvar indulási oldalán megnyílt. Ezen szálloda a legmodernebb, a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, villanyvilágítás, fürdők stb. Minden oldalról villamos közlekedés. Telephon, posta és távirad-hivatal a házban.

Szerkesztői üzenet.

Csanálosi. Megkaptuk, kettőt közlünk is a mai számban, de a harmadik már nem fért be.

M. K. Ar. Megyes. Várjuk az ígért dolgokat.

Dr. M. Gy. Mint tetszik látni, a mai szám hozza.

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

A MEGVÁLTÓ.

Ára füzve 2.— kor. Kötve 2.40 kor.

Megrendelhető:

REIZER JÁNOS könyvkereskedésében vagy a **PÁZMÁNY-SAJTÓBAN** Szatmáron.

A Colosseum vértanui. Képek a római amphiteatrum történetéből. Irta O' Reilly apostoli hithirdető, fordította Matyaczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2.40 K., kötve 3.20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Megrendelhető a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

KASZÁLÓ,

mely 10 év óta jószággal legeltetett Csonkási bérletünkön (kövesut és vasut mentén) 2 holdanként

kiadó.
NEUSCHLOSZ TESTVÉREK
Szatmár, Deák-tér 7. sz.
Telefon szám 16.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,
vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,
Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.
Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-és máv. állomásnál.

IFJ. **RUBINSZKY FERENCZ**
IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE
SZATMÁR, UJ-UTCA 3^a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Pártoljuk a hazai kereskedelmet!

SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén- és antracit-fogyasztók,

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — **mielőtt szükségletüket fedezik,** — bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez Budapest,
Váci-körút 73. szám.

Sürgöny-czim: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkitünőbb minőségek, különlegességek, || Interurban || Gőszántásra és eséplésre rendeléseket ké-
összes ipari, gazdasági és házi czélokra. || telefon 164 || sőbbi szállításra már most feladni kérem.

Inglík József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben, Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legesekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

Uj tűzifa raktár!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy több évi tapasztalásom arra az elhatározásra juttatott, hogy Szatmárnémeti város közönségének a legjobb minőségű **tűzifával** való ellátása végett

UJ TŰZIFA RAKTÁRT NYISSAK.

Köbméterenkint vagy ölenkint a legteljesebb mértéket adom, amit eddig a n. é. közönség nem igen tapasztalhatott. **Uj tűzifa raktáramban kapható I-ső és II-od rendű gyertyán-, bükk- és tölgyfa olcsó árak mellett.**

Ugyiszintén vágott tűzifa is kapható. **A telepsaját házamnál, István-tér 22. szám alatt, valamint a MÁV. állomásánál van. A megrendeléseket István-tér 22. sz. alatti házamhoz kérem.**

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönséget a legnagyobb megelégedésére kiszolgáljam, ugyanezért becses pártfogását kérve, maradok

mély tisztelettel

MÓNUS LAJOS tűzifakereskedő.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

felsőbb leány tan- és nevelőintézete

Budapest, VI., Teréz-körut 39. sz., I. em. Internátus és iskola, bennlakó, félbennlakó és bejáró növendékek számára. **Elemi iskola, felsőbb leányiskola, továbbképző tanfolyam.** 14-ik iskolai év. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos családi nevelés. Egészséges, tágas helyiségek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanerők. Bennlakó francia és angol nevelőnők. Bővebb felvilágosítást nyújt és kívánatra prospektust küld.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Keleti Pályaudvar

TELEFON
64-57.

nagyszálloda

TELEFON
64-57.

Budapest, VII. kerület, Thököly-ut 18.

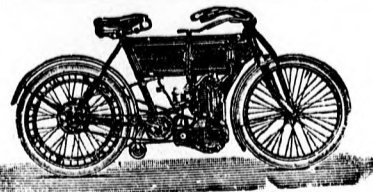
A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komforttal berendezve. Szobaárak 2 40 K-tól kezdve, villanyvilágítással együtt. **Utazóknak 20% engedmény.** Posta és távirda a házban. Minden oldalól villanyos közlekedés. **Tulajdonos Hersch Samu.**

Megnyílt a

Hammer Ignácz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi-u. 1.

Schwaroz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű **Puchmotor** és **kerékpárokat**, valamint minden rendszerű **varrógépeket** kényelmes heti vagy havi részletre.

Javitó műhelyben

kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket

szakszerűen és jótállás

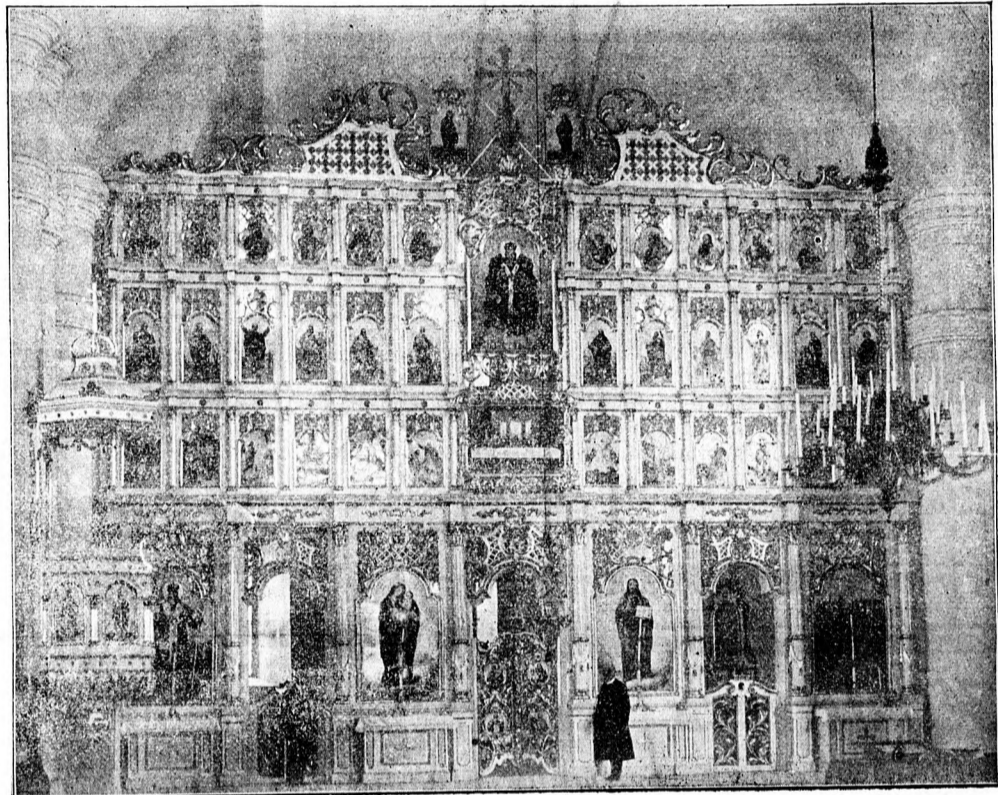
mellett eszközöltetnek. — Kerékpár alkatrészek, **gummik, szabadonfutók** nagy választékban.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRÁSZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, BÁTHORY-UTCZA 18. SZÁM.

Elvállalom uj oltárok, szószékek, szent sirok, szent szobrok készítését kőből, fából vagy imitációból. Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek. Uj oltárképeket hírneves festőművészek közreműködése mellett állítom elő. Műtermemben kész templom- és szobadíszek vannak raktáron. Továbbá e helyen is felhívom a főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben levő stáció-dombormű képek megtekintésére. Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok. Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik. Az ügy könnyebb elintézése céljából saját költségemen utazom bárhova.

Teljesített munkáimról számos elismerő levél van birtokomban, úgymint *ft. Govrik János kerületi esperes, kökényesdi rk. plébános urtól, ft. Ekkel Lajos rk. lelkész urtól, ft. Damjanovich Viktor gk. esperes-lelkész urtól, ft. Köncs László rk. lelkész urtól, ft. Unger Lajos rk. lelkész urtól és ft. Danjanovich Tivadar gk. lelkész urtól, melyeknek szövegét helyszíntje miatt nem ismertethetem.*

21j üzlet! 21j üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az újonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba
vágó cikkek, meglepő olcsó árakban
.. .. . árusítatnak.

Szíves meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,

Kazinczy-utca 4. szám.

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS kőszőrüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

kőszőrüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók kőszőrülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR**, Deák-tér, (Keresztes András-fője ház) aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből**, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és oszmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áruinak oszínosság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek

saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-
.. áru szükségletét ..

Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezzé be **SZATMÁRON**, Deák-tér 21. sz. a., és a nagybányai fióküzletében

Ajándék áruk:

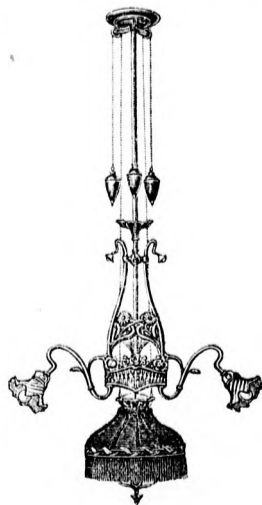
Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke

miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozásul:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás	K 6.—től
„ „ 6 „ kávé	K 5.60-tól
„ „ 6 „ feketés	K 5.60-tól
„ „ mosdó	K 8.—től
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től

Csiszolt kristály üvegből különböző diszítéssel Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „ Csigaszerkezeti diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos osillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos esengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányosárban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbja 60 f. Mindenféle újdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorsorúbbtól a legizlősebb tárgyak, u. m.: játékok, díszmű, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia habkában.

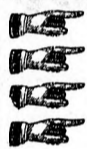
Mielőtt személy, jelzalog,
vagy építési

KÖLCSÖN

iránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST

IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

100.000

lábát tesz tönkre a szük cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK és RAJZ

czipész mesterek üzletében

Szatmár, **Eötvös-u. 2.** (Heinrich-palota.)